

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 10 §:n, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 6 ja 8 §:n ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 10 §:n, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 6 ja 8 §:n ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta (HE 178/2025 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Katri Aho, maa- ja metsätalousministeriö
- erityisasiantuntija Mirva Kauppinen, Ruokavirasto
- rahoitusasiantuntija Mikko Pyhäranta, Lounais-Suomen elinvoimakeskus
- yksikön päällikkö Juha Levomäki, Sisä-Suomen elinvoimakeskus
- tutkimuspäällikkö Juha Lappalainen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
- asiamies Rikard Korkman, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC rf

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Nivalan alueellinen maaseutuhallinto
- Suomen Kuntaliitto
- ProAgria Pohjois-Suomi ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annettua lakia ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annettua lakia.

Tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia muutettaisiin siten, että kuntien tehtäviin kirjattaisiin selkeyden vuoksi myös se, että kunta tekisi päätöksen pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia, palkkiota tai korvauksia koskevien hakemusten

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

yhdistämisestä tilanteessa, jossa tukien hakija on katsottava yhdeksi tuenhakijaksi (tilaksi) tukihakemusten määrästä riippumatta. Tehtävä ei olisi kunnille uusi, mutta käytännössä on esiintynyt epäselvyyttä toimivaltaisesta viranomaisesta tukihakemusten yhdistämisen osalta.

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi ensinnäkin tukikelpoisen alan hallinnan osalta siten, että tukikelpoisen alan olisi oltava aktiiviviljelijän hallinnassa Euroopan unionin suorista viljelijätukia koskevan vuosittaisen yhtenäishakemuksen viimeisestä jättämisspäivästä hakemuksen viimeiseen mahdolliseen muutospäivään. Lisäksi lakia ehdotetaan muutettavaksi Euroopan unionin lainsäädäntöön ehdotetun muutoksen johdosta siten, että pysyvien nurmien ennallistamismenettely otettaisiin käyttöön, jos pysyvän nurmen ala vähenee vuoden 2018 viitealaan verrattuna yli kymmenen prosenttia nykyisin viiden prosentin sijaan.

Eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi eräiden ympäristökorvauksen perusteena olevien ympäristösopimusten hallinnollisen tarkastuskäynnin tekemisen ajankohdan osalta. Ehdotuksen mukaan hallinnollinen tarkastuskäynti olisi jatkossa tehtävä ennen kuin edellä mainittujen ympäristösopimusten perusteella maksetaan ympäristökorvauksen ensimmäisen sopimusvuoden loppumaksu.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian alkuvuonna 2026.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annettua lakia, jäljempänä toimeenpanolaki, Euroopan unionin suorista viljelijätuista annettua lakia, jäljempänä suorien viljelijätukien laki, ja eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annettua lakia. Ehdotetut muutokset koskevat kunnan viranomaisen toimivallan selkiyttämistä eräiden tukia koskevien päätösten osalta, pinta-alaperusteisten tukien ehtojen yhdenmukaistamista tukikelpoisen alan hallinnan osalta, eräiden ympäristösopimusten hallinnollisen tarkastuksen ajankohtaa ja pysyvän nurmen ennallistamisvelvoitteen keventämistä. Hallituksen esityksessä esitetyistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella maa- ja metsätalousvaliokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa siihen sisältyvien lakiehdotusten hyväksymistä vähäisin muutoksin.

Viranomaisten toimivallan selkiyttäminen

Toimeenpanolaissa ehdotetaan säädettäväksi kunnan toimivallasta tehdä päätös sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärän yhdistämisestä sekä päättää pinta-ala- ja eläinperusteisia tukia koskevien hakemusten yhdistämisestä niissä tilanteissa, joissa tuenhakijan eri tuotantoyksiköitä koskevat hakemukset katsotaan yhtä maatilaa koskeviksi hakemuksiksi. Kysymys on kunnan toimivaltaa koskevan sääntelyn selkeyttämisestä. Tehtävä ei ole kunnille uusi, mutta käytännössä on esiintynyt epäselvyyttä toimivaltaisesta viranomaisesta tukihakemusten yhdistämisen osalta.

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

Muutosten kohteena oleviin tukijärjestelmiin tai niissä sovellettavaan maatalan määritelmään ei esityksessä ehdoteta muutoksia. EU:n kokonaan tai osittain rahoittamien tukijärjestelmien osalta tilanteista, joissa tuen hakija tai hakijat katsotaan yhdeksi tuenhakijaksi eli toisin sanoen yhdeksi maatilaksi, säädetään kattavasti EU:n lainsäädännössä. Yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maaloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 eli niin kutsutun suunnitelma-asetuksen 3 artiklan 2 kohdan mukaan tilalla tarkoitetaan kaikkia viljelijän johtamia, saman jäsenvaltion alueella sijaitsevia maataloustoimintaan käytettäviä yksiköitä.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan hakemusten yhdistämisessä tarkastellaan maatilojen johtajuutta. Jos sama henkilö, henkilöryhmä tai esimerkiksi osakeyhtiö omistaa useita eri maatiloja, nämä katsotaan samaksi maatilaksi, jos johtajuutta koskeva kriteeri täyttyy. Johtaminen tarkoittaa sitä, että henkilöllä tai henkilöillä (luonnollinen tai oikeushenkilö) on määräysvalta eli esimerkiksi osakeyhtiössä henkilöllä tai henkilöillä on vähintään 50 prosentin osuus osakeyhtiön osakkeista. Esityksessä ehdotettu kunnan toimivalta päättää maatilakokonaisuutta koskevien hakemusten yhdistämisestä ei muuta näitä arviointiperusteita, vaan se turvaa EU-lainsäädännön vaatimusten noudattamista ja siten Suomen saannon täysimääräistä toteutumista EU-varoista.

Valiokunnan saamissa lausunnoissa on tuotu esiin, että jos maatalan määritelmää ei noudateta ja maatilakokonaisuus voidaan jakaa useaan osaan, tämä mahdollistaa useiden tukihakemusten jättämisen ja muun muassa erilaisten tukien enimmäismäärien ja tukiehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvien seuraamusten kiertämisen. Maatilojen jakaminen mahdollistaa myös ehdollisuuden seuraamusten kohdentumisen vain osaan haettavia tukia ja maatilakokonaisuuden valvonnan välttämisen kaikkien haettavien tukien elinmäärän tai pinta-alan osalta, kun tukia haetaan eri kokonaisuuksina. Tällainen puute hallinto- ja valvontajärjestelmässä voi johtaa jäsenvaltiolle määrättävään rahoitusoikaisuun tuensaajakohtaisten seuraamusten ohella.

Valiokunnan käsityksen mukaan on tärkeää varmistaa maatalan määritelmän johdonmukainen ja yhtenäinen soveltaminen koko maassa ottaen huomioon erilaiset yhteisömuodot, joissa maataloutta harjoitetaan yhä enenevässä määrin. Maatilakokonaisuutta tulee arvioida koko maassa johdonmukaisesti ja yhdenvertaisuuden turvaavalla tavalla, toteutuipa maatalouden harjoittaminen missä yhteisömuodossa tahansa. Näin ollen se, milloin tuenhakijan katsotaan johtavan esimerkiksi osakeyhtiön omistamaa tuotantoyksikköä, tulee arvioida koko maassa objektiivisin ja yhdenmukaisin perustein. Valiokunnan käsityksen mukaan tämä on erityisen tärkeää tulevan yhteisen maatalouspolitiikan rahoituskauden valmistelussa, sillä sen käytettävissä olevan tiedon mukaan jatkossa tietyissä viljelijätyypeissä sovelletaan tuenhakijakohtaisia tuen enimmäismääriä.

Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa on kannatettu kunnan viranomaisen toimivallan selkiyttämistä hakemusten yhdistämisessä. Samalla on kuitenkin tuotu esiin, että samaan maatilakokonaisuuteen luettavilla maatiloilla voi olla myös elinvoimakokeskuksen toimivaltaan kuuluvia hakemuksia. Tähän liittyen on ehdotettu, että toimeenpanolain 10 §:n säännöksiä

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

tarkennetaan siten, että kunnan toimivalta hakemusten yhdistämisessä ulotetaan kattamaan myös elinvoimakeskusten toimivaltaan kuuluvien toimeenpanolain 7 §:n 1 momentissa tarkoitettut korvaushakemukset. Tämä on välttämätöntä, sillä maatalojen tukihakemuksilla ilmoittamia, tuen myöntämisen perusteena olevia peltoja ja eläimiä käytetään sekä kunnan että elinvoimakeskusten toimivaltaan kuuluvien tukien myöntämisen perusteena. Maataloustukijärjestelmässä pinta-alaperusteiset tuet haetaan samassa yhtenäishaussa siten, että samalle pinta-alalle haetaan useita yhtenäishaussa haettavia tukia. Jos kunnan päätös hakemusten yhdistämisestä koskee ainoastaan kunnan myöntämiä pinta-alaperusteisia tukia, elinvoimakeskusten toimivaltaan kuuluvien tukien myöntämisperuste (pellot tai eläimet) poistuvat elinvoimakeskukseen toimitetulta hakemukselta automaattisesti.

Valiokunnan saaman selvityksen mukaan ehdotus kunnan tukien yhdistämistä koskevan päätöksen ulottamisesta kattamaan eräitä elinvoimakeskusten myöntämiä tukia ja korvauksia on tarkoituksenmukainen ja kannatettava. Maatilat hakevat vuosittain keskimäärin seitsemää eri maataloustukea. Jos maatila harjoittaa peltoviljelyn lisäksi kotieläintaloutta, se voi hakea jopa kymmentä eri maataloustukea. Tämä tarkoittaa, että maatilaa kohden voidaan tehdä jopa 7—10 eri päätöstä. Tämä lisää hallinnollista taakkaa niin tukihallinnon kuin viljelijän kohdalla. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kunnan tekemä päätös hakemusten yhdistämisestä mahdollistaa tukien hallinnon yksinkertaistamisen myös hakijan näkökulmasta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan aloite hakemusten yhdistämiseen voi tulla myös tuenhakijalta.

Päätös hakemusten yhdistämisestä voi valiokunnan saaman selvityksen mukaan kuitenkin koskea ainoastaan yhdenntettyyn hallinto- ja valvontajärjestelmään kuuluvia tukimuotoja, joita ovat EU:n maataloustukirahastosta kokonaan rahoitettavat tuet ja palkkiot sekä EU:n maaseuturahastosta osaksi rahoitettava luonnonhaittakorvaus, ympäristökorvaus, luonnonmukaiset tuotannon korvaus ja eläinten hyvinvointikorvaus. Kunnan päätös ei voi koskea esimerkiksi maatalojen neuvontapalveluihin myönnettävää korvausta, joka maksetaan neuvontapalvelun antajalle. Valiokunta pitää saamaansa selvitystä perusteltuna ja ehdottaa, että kunnan päätös hakemusten yhdistämisestä ulotetaan koskemaan myös elinvoimakeskuselta haettavia tukia edellä todetulla rajauksella. Asiantuntijakuulemisessa on ehdotettu lausunnon pyytämistä elinvoimakeskuselta, jos sen toimivaltaan kuuluvaa tukea koskeva hakemus päätetään yhdistää muihin hakemuksiin. Valiokunta viittaa saamaansa selvitykseen ja pitää lakisääteisen lausuntomenettelyn sijaan tarkoituksenmukaisena, että kunnat käyttävät harkintaansa ja arvioivat lausunnon pyytämisen tarpeellisuutta. Valiokunta kannattaa kunnan yhteistoiminta-alueen alueellisen toimivallan selkiyttämistä niissä tilanteissa, joissa hakijalla on useita maatiloja yhtä useamman kunnan yhteistoiminta-alueen alueella. Näitä muutostarpeisiin liittyviä valiokunnan säännösehdotuksia käsitellään jäljempänä.

Muut ehdotetut muutokset

Suorien viljelijätukien lakiin ehdotetaan kahta muutosta. Ensinnäkin ehdotetaan, että tukikelpoisen alan on jatkossa oltava aktiiviviljelijän hallinnassa EU:n suoria viljelijätukia koskevan vuosittaisen yhtenäishakemuksen viimeisestä jättämispäivästä hakemuksen viimeiseen mahdolliseen muutospäivään. Tukikelpoisella alalla tarkoitetaan sitä maatalousmaan alaa, jota käytetään maataloustoimintaan sinä vuonna, jona kyseistä tukea haetaan. Ehdotetulla muutoksella yhdenmukaistetaan tukikelpoisen alan hallinta-aikaa koskevia säännöksiä eri lakien

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

mukaisesti myönnettävien pinta-alaperusteisten tukien osalta. Muutos selkeyttää hallintavaatimusta myös tuenhakijan kannalta.

Toiseksi suorien viljelijätukien lain 8 §:n 1 momenttia ehdotetaan esityksessä muutettavaksi siten, että EU:n lainsäädännössä edellytetty pysyvien nurmien ennallistamismenettely otetaan käyttöön, jos pysyvän nurmen ala vähenee koko valtakunnan tasolla vuoden 2018 viitealaan verrattuna yli kymmenen prosenttia nykyisen viiden prosentin sijaan. Ennallistamisvelvoite tarkoittaa sitä, että kun ennallistamismenettely otetaan käyttöön, viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi. Vaikka ennallistamisvelvollisuus on sisällynyt lainsäädäntöön vuodesta 2015 lukien, ennallistamisvelvoitetta ei ole tarvinnut ottaa Suomessa käyttöön. Valiokunnan saamien asiantuntijalausuntojen mukaisesti valiokunta pitää ehdotettua muutosta erittäin kannatettavana.

Eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 7 §:n 5 momenttia ehdotetaan esityksessä muutettavaksi maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen ja kosteikkojen hoitoa koskevaan ympäristösopimukseen perustuvien ympäristökorvausten hallinnollisen tarkastuskäynnin tekemisen ajankohdan osalta. Ehdotuksen mukaan elinvoimakeskukseen on jatkossa tehtävä hallinnollinen tarkastuskäynti, jossa määritetään ympäristösopimuksen kohteena oleva ala ja sen korvauskelpoisuus ennen kuin ympäristösopimuksen perusteella maksetaan ympäristökorvauksen ensimmäisen sopimusvuoden loppumaksu.

Nykyisin edellä mainittujen ympäristösopimusten perusteella maksettavan ympäristökorvauksen loppumaksu on maksettu hakuvuotta seuraavan vuoden kesäkuussa. Hallinnollinen tarkastuskäynti on ajoittunut ennen toisesta sopimusvuodesta maksettavaa korvausta. Ehdotuksella pyritään muun muassa varmistamaan, ettei tuenhakijalle aiheudu takaisinperintää siitä johtuen, että hallinnollinen tarkastuskäynti on suoritettu vasta ennen korvauksen loppumaksua. Hallinnollisen tarkastuskäynnin yhteydessä voidaan esimerkiksi todeta, että osa ympäristösopimukseen haetusta alasta ei täytä sopimuksen ehtoja, jolloin sopimusala pienenee alkuperäisestä haetusta sopimusalasta. Valiokunnan saamissa lausunnoissa myös tätä muutosta on pidetty tarpeellisenä niin tuensaaajan kuin hallinnon näkökulmasta.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 10 §:n muuttamisesta

10 §. Kunta. Pykälän 1 momentin 5 kohtaan ehdotetaan tehtäväksi muutos, jolla säännökseen lisätään viittaus maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 8 §:ssä tarkoitettuun luonnonhaittakorvaukseen. Luonnonhaittakorvauksen myöntäminen kuuluu kunnan tehtäviin.

Edellä tässä mietinnössä esitetyllä perusteella valiokunta ehdottaa 2 momenttia muutettavaksi siten, että kunnan toimivalta päättää hakemusten yhdistämisestä kattaa yhdennettyyn hallinto- ja

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

valvontajärjestelmään kuuluvat tukimuodot ja siten myös elinvoimakeskuksen myöntämät suoraan viljelijälle maksettavat korvaukset.

11 §. Viranomaisen alueellinen toimivalta. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan kunnan päätös tiloja koskevien hakemusten yhdistämisestä voi tuottaa tilanteita, joissa tuenhakijan tilat sijaitsevat useamman kuin yhden kunnan alueella ja tiloilla on yhteensä useampi kuin yksi talouskeskus. Tilanteessa, jossa tuenhakijalla on yhdistämissä päätöksen piiriin kuuluvilla maataloilla useampia talouskeskuksia eri kuntien alueella, 11 §:n 1 momenttia on tarpeen täsmentää siten, että toimivaltainen kunta määräytyy tuenhakijan hallinnassa olevan pinta-alan (pellon) perusteella. Valiokunta ehdottaa säännöstä, jonka mukaan edellä mainituissa tilanteissa toimivaltainen on se kunta, jonka alueella suurin osa tuenhakijan pelloista sijaitsee. Ehdotetusta muutoksesta seuraa tarve lisätä lain nimikkeeseen maininta 11 §:n muuttamisesta.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Maa- ja metsätalousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 178/2025 vp sisältyvät 2. ja 3. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 178/2025 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain 10 ja 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022) 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta ja 2 momentti sekä 11 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä ovat 10 §:n 2 momentti laissa 913/2024 ja 11 §:n 1 momentti laissa 675/2025, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

10 §

Kunta

Kunta tekee päätöksen:

4) kansallisten tukien lain 10 f §:ssä tarkoitettujen sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärän siirtämisestä, yhdistämisestä ja jakamisesta;

5) eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5—8 §:n mukaisen korvauksen myöntämisestä, jollei toimivalta kuulu tämän lain 6 §:n 2 momentin mukaan Ruokavirastolle tai 7 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan elinkeinokeskukselle;

Kunta tekee päätöksen 1 momentin 1, 3 ja 5 kohdassa sekä 7 §:n 1 momentin 1, 4 ja 6 kohdassa tarkoitettuja tukia, korvauksia ja palkkioita koskevien hakemusten yhdistämisestä. Kunta suorittaa lisäksi hallinnollista tarkastusta ja ehdollisuuden seuraamuksen arviointia hallinnollisessa tarkastuksessa sekä hallinnolliseen tarkastukseen rinnastettavaa laadunarviointia.

11 § (Uusi)

Viranomaisen alueellinen toimivalta

Jollei elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain (531/2025) nojalla toimivallasta muuta säädetä, toimivaltainen on se tämän lain 7—10 §:ssä tarkoitettu viranomainen, jonka toimialueella maatilan talouskeskus sijaitsee. Jos maatilalla ei ole talouskeskusta, toimivaltainen on se viranomainen, jonka toimialueella pääosa maatilan pelloista sijaitsee. Jos kyse on 10 §:n 2 momentissa tarkoitettusta hakemusten yhdistämisestä ja tuenhakijalla on useampi kuin yksi talouskeskus, toimivaltainen on se kunta, jonka alueella suurin osa tuenhakijan pelloista sijaitsee.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

2.

Laki

Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain 6 ja 8 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan unionin suorista viljelijätuista annetun lain (1332/2022) 6 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti seuraavasti:

6 §

Tukikelpoinen ala

Edellä 4 §:ssä tarkoitettuja tukia voidaan myöntää maatalousmaasta, jota käytetään maataloustoimintaan sinä vuonna, kun kyseistä tukea haetaan (*tukikelpoinen ala*). Tukikelpoisen alan on oltava aktiiviviljelijän hallinnassa Euroopan unionin suoria viljelijätukia koskevan vuosittaisen yhtenäishakemuksen viimeisestä jättämispäivästä hakemuksen viimeiseen mahdolliseen muutospäivään. Pienin lohkokoko, josta voidaan maksaa 4 §:ssä tarkoitettuja tukia, on 0,05 hehtaaria.

8 §

Pysyvän nurmen ennallistamisvelvollisuus

Jos suunnitelma-asetuksen liitteen III toimenpidevaatimuksessa 1 tarkoitettujen pysyvien nurmien osuus maatalousmaasta vähenee Ruokaviraston vuosittain marraskuun 30 päivänä suorittaman pinta-alatarkastelun perusteella koko valtakunnan tasolla pysyvän nurmen vuoden 2018 viitealaan verrattuna yli kymmenen prosenttia, pysyvää nurmea ei saa siirtää muuhun käyttöön ja lisä- ja toimenpidevaatimusasetuksen 48 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu pysyvän nurmen ennallistamismenettely otetaan käyttöön. Viljelijälle voidaan tällöin asettaa velvoite palauttaa muuhun käyttöön siirrettyä pysyvää nurmea vastaava pinta-ala pysyväksi nurmeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____ .
Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

3.

Laki

eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä maaseudun kehittämisen korvauksista annetun lain (1333/2022) 5 §:n 5 momentti seuraavasti:

5 §

Ympäristökorvaus

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetussa ympäristösopimuksessa viljelijä sitoutuu lohkokohtaisiin toimenpiteisiin pellon ulkopuolisella alueella. Kaikkien 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen ympäristösopimusten osalta on tehtävä tiettyjen Euroopan unionin ja kansallisten maatalouden tukien toimeenpanosta annetun lain (1334/2022), jäljempänä *toimeenpanolaki*, 20 §:n 5 momentissa tarkoitettu hallinnollinen tarkastus, jollei se ole ilmeisen tarpeetonta. Tarkastus on tehtävä ennen kuin sopimuksen perusteella maksetaan ympäristökorvauksen ensimmäisen sopimusvuoden loppumaksu. Ympäristökorvauksen myöntämisen edellytyksenä on, että sopimuksen kohteena oleva ala on vähintään 0,30 hehtaaria. Sopimusalueen on oltava ympäristösopimuksen tekijän hallinnassa koko sopimuskauden. Sopimus voidaan tehdä vuokratusta alasta, sillä edellytyksellä, että vuokrasopimus on voimassa koko sopimuskauden.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____ .
Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleeseen hakemukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2026 vp

Helsingissä 8.4.2026

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Ritva Elomaa ps
varapuheenjohtaja Anne Kalmari kesk
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Tiina Elo vihr
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Laura Huhtasaari ps
jäsen Janne Jukkola kok
jäsen Antti Kangas ps
jäsen Teemu Kinnari kok
jäsen Milla Lahdenperä kok
jäsen Helena Marttila sd
jäsen Anders Norrback r
jäsen Piritta Rantanen sd
jäsen Jenna Simula ps
jäsen Timo Suhonen sd
jäsen Eerikki Viljanen kesk
jäsen Peter Östman kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Susanna Paakkola